

Sidste søndag efter helligtrekonger

Sidste søndag efter Hellig3konger, den 29. januar 2023, kl. 9.30 i Vestenskov kirke (uden nadver) og kl. 11.00 i Gloslunde kirke med nadver

Salmer:

736 Den mørke nat forgangen er

634 Du ved det nok, mit hjerte

324 Dig rummer ej himle

161 Med strålekrans om tinde

11 Nu takker alle Gud

Nadversalme i Gloslunde: 474 Jesus Krist, du gav mig livet

Prædikant Henrik Gade Jensen

Kaj Munk skriver i forordet til sine erindringer "Foråret så sagte kommer":

"Jeg kunne også have kaldt min bog 'de lollandske stjerner'. Når jeg af far blev sendt i Brugsen forårsaftner, da strålede stjernerne over den lave ø højere og blankere, end jeg nogensinde siden har set dem.

De strålede af ære, renhed og evigt liv."

Det har vi alle set. Mange gange.

På Lolland lyser stjernerne tydelige end andre steder, himlen er større her, den når helt ned til jorden her.

Vi er i pagt med universet, på en anden måde end mange andre steder.

Kaj Munk valgte i 1942, midt under krigen, at kalde sine erindringer "Foråret så sagte kommer", det gik nok også krigens begivenheder, man var i efterår og en lang vinter, kold og mørk og hård, og længtes efter frihed og forår.

Men han ville egentlig have haft stjernerne, himlen, vidderne, evigheden med. Og kun på grund af besættelsens efterår, undlod han at referere til stjernerne.

”Nu synes jeg alle stjerner er slukket”, skrev han i 1942, ”men Gud skal tænde dem igen, over Lolland, min kære fødeø, over Danmark mit fædreland. Og vi skal se dem, som vi så dem i min barndom, og elske og lyde dem og elske dem igen”.

x

Stjerner er lys, og lys handler det om, lysglans.

Teksten i dag kaldes forklarelsen på bjerget, på engelsk kalder man det forvandlingen, transfigurationen på bjerget.

Jesus tager tre af sine disciple med op på et bjerg i Galilæa og her forvandler han sig for dem. Hans ansigt skinner som solen og hans tøj bliver hvidt som lyset.

Og så fremstår Jesus sammen med og taler med Moses og Elias, de to mest fremtrædende personer fra Gamle Testamente. De repræsenterer Moseloven og profeterne, og som viser Jesu samhørighed og forbindelse til alt det, som var før ham.

Og det ender med at Gud kalder ham for *søn*: ”Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag. Hør ham!”

X

I Bibelen skal man som regel op i højderne, på bjerges tinder, for at kommunikere med Gud. For både i Gamle Testamente med Moses på Bjerget og her i Ny Testamente går man afsides i højderne på et bjerg, når man skal nærmere Gud.

Jeg håber det kun er symbolsk, for her på Lolland har vi ingen højder eller bjerge, og så er vi måske fjernere fra Gud, nej, det tror jeg ikke på, og som Kaj Munk sagde, er vi alligevel med den klare nattehimmel nærmere universet her, nærmere Gud.

For Gud når helt ned til os her. Helt ned til jorden.

x

Forklarelsen på Bjerget er en meget voldsom begivenhed, en slags klimaks, hvor ingen mere skal være i tvivl om, at Jesus ikke kun er den ypperste blandt profeterne men mere end det, nemlig også Guds søn.

Jesus viser sin guddommelighed, viser sin herlighed, sin glans, sin stjerne, som han har som Guds søn.

Han viser nu virkelig, at han er mere end en tømrersøn, mere end en profet, mere end et menneske.

Han er Guds søn.

x

De foregående søndage hørte vi også om forskellige tegn, der viste, at Jesus var usædvanlig.

Vi hørte at Jesus stillede stormen på søen.

Vi hørte om at han i Kana forvandlede vand til vin.

Vi hørte at han helbredte en spedalsk

Men i dag, den sidste søndag efter Hellig3konger, åbenbarer Jesus sig mest direkte. Lige på. Ingen snørklet fortælling eller tvetydige tegn og gerninger.

Han går all-in.

Et klimaks før fastetiden.

x

Dagen i dag er for os "bare" en søndag blandt mange andre, men i mange østlige, ortodokse kristne kirkesamfund er forvandlingen på bjerget en af kirkeårets store helligdage.

Og den bliver siden 800-tallet fejret den 6. august, lidt langt fra vores placering af teksten i kirkeåret.

Hos os bliver den markeret som optakt til fasten.

Med reformationen ophørte dagen i dag som en særlig fejring i Danmark, men den svenske kirke gør stadig meget ud af dagen i deres kirkeår.

SvenskaKyrkan kalder den "Kristi förklarings dag", men den ligger i efteråret, 15 uger efter påskedag og den 7. søndag i trinitatis.

X

Nu vil folketing og regering afskaffe St. Bededag, og det skal jeg ikke blande mig i.

Men hvis lille mig på den yderste spids af Vestlolland skulle foreslå noget, var det at erstatte St. Bededag med en Jesus Kristus Forklarelsens Dag.

Det kunne være en markant og højtidelig helligdag, hvor Gud vedstår sit faderskab til Jesus.

Den dag, som forbinder Gud og Jesus, gør Jesus til Kristus, forbinder himmel og jord.

Det burde da fejres med en særlig helligdag!

Bedst at den ligger i efteråret som i Sverige, men Den kunne måske placeres, hvor St. Bededag hidtil har været.

X

Og søndagen i dag kan også bruges til at appellere til hver enkelts "forklarelsesbjerg".

For langt de fleste mennesker har oplevet situationer, hvor de følte sig nær Gud, eller føler Gud tager hånd om dem, eller vi fik en opgave eller mission i vores liv.

Eller endnu mere jordnært:

situationer hvor de blev afklaret i deres liv, vidste hvor de stod, vidste hvad der gjaldt, brød op og gik nye veje, fandt sandheden i deres liv, det jeg vil kæmpe og dø for.

Vi har alle et forklaringsbjerg.

Og vi behøver ikke at blive bjergbestigere eller leje flyvemaskiner eller dyrke ekstrem-idræt for at nå til et forklaringsbjerg.

Det er inde i os.

X

Jeg har ikke selv oplevet mirakler i mit liv, har ikke selv mødt Jesus eller Gud - som disciplene så Jesu strålekrans.

Men vi har alle alligevel et forklaringsbjerg i os.

Mit består bl.a. i at opleve sammenhæng, forbindelse, fællesskab.

X

*"Hans Ånd er i vor kæde,
hans ord er i vor mund,"*

som vi skal synge i næste salme af Grundtvig, skrevet til denne søndags tekst.

At stå i en af vore kirker og vide, at i 8-900 år har der lydt de samme ord, de samme bønner, den samme tro fra alter og prædikestole.

Og at vore forfædre, for mange generationer siden, har investeret energi i at bygge disse kirker, gudshuse, af sten, solidt så de står her i dag, og såmænd kan stå mange hundrede år endnu selv uden vedligeholdelse.

Og så vide, at vores liv ikke leves ene, men at vi lever i fællesskab med andre, i generationer, i samfund, i familier, lande og folk, vi skal alle herfra engang, det er vores livsvilkår, det kan vi aldrig unddrage os, der findes ikke evigt liv på jord, men vort liv er alligevel evigt, fordi vi er Guds børn og har evigheden i os, og intet er glemt af Gud.

I går havde jeg en bisættelse, og tilstede var et oldebarn, som kun en uge gammelt. At høre barnet give sit beskedne besyv med var som at mærke evigt liv.

Det kan være svært at give mening til alt det, som den kristne tro omfatter, trosbekendelsens mange begreber, det behøver vi ikke.

Vi har hvert vores forklaringsbjerg, hvor det vi siger i kirken træder frem for os, måske ikke lysende, men alligevel forhåbentligt med en sammenhæng og relation, universet over os, historien gennem os og som Jesus åbenbarede sig i for 2000 år siden.

Hvad der er fup og fidus i menneskehedens historie er svært at sige, men den stærke og vedholdende tradition for at **forstå og forklare og fejre og forkynde** at Jesus er Guds søn, er for mig et forklaringsbjerg.

Men så også, at Jesus ikke kun er glans og lys, men også er menneske, vi tror på Jesus, på sønnen, på at Gud blev menneske.

Og Gud åbenbarer sig for os, ikke som i GT med de ti bud, som vi hørte om det i den første læsning, men gennem en person.

Forbindelsen mellem Moses og Gud, israelitterne og deres Gud, sker gennem en pagt, en aftale, en kontrakt, som forpligter begge. Det er de ti bud.

Forbindelsen mellem Jesus og Gud og os sker ikke gennem en aftale eller pagt med nedskrevne bud og pligter, men gennem en åbenbaring, og åbenbaringen hedder Jesus og er en person.

x

Forklaringsbjerget - det er det der skete i dag.

Derfor burde vi også fejre dagen i dag som vi fejrer jul, påske og pinse, som en af kirkeårets største begivenheder.

For alle mennesker har et forklaringsbjerg.

AMEN